

Jupiter und Kallisto

Ov. met. 2,401-507

*At pater omnipotens ingentia moenia caeli
circuit et, ne quid labefactum viribus ignis
corruat, explorat, quae postquam firma suique
roboris esse videt, terras hominumque labores
perspicit; Arcadiae tamen est inpensior illi 405
cura suae, fontesque et nondum audentia labi
flumina restituit, dat terrae gramina, frondes
arboribus laesasque iubet revirescere silvas.
dum redit itque frequens, in virgine Nonacrina
haesit, et accepti caluere sub ossibus ignes. 410
non erat huius opus lanam mollire trahendo
nec positu variare comas; ubi fibula vestem,
vitta coercuerat neglectos alba capillos
et modo leve manu iaculum, modo sumpserat arcum,
miles erat Phoebes, nec Maenalon attigit ulla 415
gratior hac Triviae; sed nulla potentia longa est!*

*Uterius medio spatium sol altus habebat,
cum subit illa nemus, quod nulla ceciderat aetas;
exuit hic umero pharetram lentosque retendit
arcus inque solo, quod texerat herba, iacebat 420
et pictam posita pharetram cervice premebat.
Iuppiter ut vidit fessam et custode vacantem,
'hoc certe furtum coniunx mea nesciet' inquit,
'aut si rescierit, sunt, o sunt iurgia tanti!'
protinus induitur faciem cultumque Dianae 425
atque ait: 'o comitum, virgo, pars una mearum,
in quibus es venata iugis?' de caespite virgo
se levat et 'salve numen, me iudice' dixit,
'audiat ipse licet, maius Iove.' ridet et audit
et sibi praeferri se gaudet et oscula iungit, 430
nec moderata satis nec sic a virgine danda.
qua venata foret silva, narrare parantem
inpedi amplexu nec se sine crimine prodit.
illa quidem contra, quantum modo femina posset,
(adspiceres utinam, Saturnia, mitior esses!), 435
illa quidem pugnat; sed quem superare puella,
quisve Iovem poterat superum? petit aethera victor
Iuppiter, huic odio nemus est et conscia silva,
unde pedem referens paene est oblita pharetram
tollere cum telis et, quem suspenderat, arcum. 440*

*Ecce, suo comitata choro Dictynna per altum
 Maenalon ingrediens et caede superba ferarum
 adspicit hanc visamque vocat: clamata refugit
 et timuit primo, ne Iuppiter esset in illa;
 sed postquam pariter nymphas incedere vidit, 445
 sensit abesse dolos numerumque accessit ad harum.
 heu! quam difficile est crimen non prodere vultu!
 vix oculos attollit humo nec, ut ante solebat,
 iuncta deae lateri nec toto est agmine prima,
 sed silet et laesi dat signa rubore pudoris; 450
 et, nisi quod virgo est, poterat sentire Diana
 mille notis culpam; nymphae sensisse feruntur.
 orbe resurgebant lunaria cornua nono,
 cum dea venatu fraternis languida flammis,
 nacta nemus gelidum, de quo cum murmure labens 455
 ibat et attritas versabat rivus harenas:
 ut loca laudavit, summas pede contigit undas;
 his quoque laudatis 'procul est' ait, 'arbiter omnis;
 nuda superfusus tingamus corpora lymphis!'
 Parrhasis erubuit; cunctae velamina ponunt, 460
 una moras quaerit: dubitanti vestis adempta est;
 qua posita nudo patuit cum corpore crimen.
 adtonitae manibusque uterum celare volenti
 'i procul hinc' dixit 'nec sacros pollue fontes!'
 Cynthia deque suo iussit secedere coetu. 465
 Senserat hoc olim magni matrona Tonantis
 distuleratque graves in idonea tempora poenas.
 causa morae nulla est, et iam puer Arcas (id ipsum
 indoluit Iuno) fuerat de paelice natus.
 quo simul obvertit saevam cum lumine mentem, 470
 'scilicet hoc etiam restabat, adultera' dixit,
 'ut fecunda fores, fieretque iniuria partu
 nota, Iovisque mei testatum dedecus esset!
 haud inpune feres: adimam tibi namque figuram,
 qua tibi, quaque places nostro, inportuna, marito.' 475*

<i>Dixit et adversam prensis a fronte capillis stravit humi pronam; tendebat bracchia supplex: bracchia coeperunt nigris horrescere villis curvarique manus et aduncos crescere in ungues officioque pedum fungi laudataque quondam</i>	480
<i>ora Iovi lato fieri deformia rictu; neve preces animos et verba precantia flectant, posse loqui eripitur: vox iracunda minaxque plenaque terroris rauco de gutture fertur; mens antiqua manet (facta quoque mansit in ursa),</i>	485
<i>adsiduoque suos gemitu testata dolores qualescumque manus ad caelum et sidera tollit ingratumque Iovem, nequeat cum dicere, sentit. a! quotiens, sola non ausa quiescere silva, ante domum quondamque suis erravit in agris!</i>	490
<i>a! quotiens per saxa canum latratibus acta est venatrixque metu venantum territa fugit! saepe feris latuit visis, oblita, quid esset, ursaque conspectos in montibus horruit ursos pertimuitque lupos, quamvis pater esset in illis.</i>	495
<i>Ecce, Lycaoniae proles ignara parentis, Arcas adest ter quinque fere natalibus actis dumque feras sequitur, dum saltus eligit aptos nexilibusque plagis silvas Erymanthidas ambit, incidit in matrem, quae restitit Arcade viso</i>	500
<i>et cognoscenti similis fuit. ille refugit inmotosque oculos in se sine fine tenentem nescius extimuit propiusque accedere aventi vulnifico fuerat fixurus pectora telo. arcuit omnipotens pariterque ipsosque nefasque</i>	505
<i>sustulit et pariter raptos per inania vento inposuit caelo vicinaque sidera fecit.</i>	